

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد مرودشت

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه مشاوره

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A) در رشته مشاوره

عنوان:

بررسی رابطه عزت نفس، شادکامی با انگیزه پیشرفت دانش آموزان دختر پیش دانشگاهی شهرستان ایذه

استادان راهنما:

دکتر لادن معین

استاد مشاور:

دکتر کاترین فکری

نگارش:

عاطفه رحیمی فر

سال ۱۳۹۲

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضاء هیئت علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۲- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسن، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۳- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۴- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- ۵- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۸- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۹- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیرحرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیرعلمی می آلایند.

معاونت پژوهش و فن آوری

به نام خدا

تعهد اصالت رساله یا پایان نامه تحصیلی

اینجانب
که در تاریخ
" با کسب نمره
دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد در رشته
از پایان نامه خود تحت عنوان "
دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

- (۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آنرا در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
- (۲) این پایان نامه قبلاً برای هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- (۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
- (۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A)

نام و نام خانوادگی دانشجو : در تاریخ رشته :
از پایان نامه خود با عنوان :
با درجه و نمره دفاع نموده است.

نام و نام خانوادگی اعضاء هیات داوری سمت امضاء اعضاء هیات داوری

۱ - استاد راهنما

۲ - استاد مشاور

۳ - استاد داور

۴ - استاد داور

مدیر/معاونت پژوهشی

مراتب فوق مورد تایید است .

مهر و امضاء

تقدیم به:

پدرم

نخستین خواستگاه اندیشه ام، معلم زندگی ام، که بزرگی پرواز در آسمان اندیشه را اول بار در مکتب وی آموختم، او که راستی قامت را در شکستگی قامتش تجلی یافتم.

مادرم

او که ترنم کلامش، افتخار حضورش و سرگرمی دستان پر مهرش، آرامشی ستودنی برایم به ارمغان آورد. او که وجودم برایش همه رنج بوده و وجودش برایم همه مهر، توانش رفت تا به توانایی برسم و مویش سپید گشت تا سپید رو گردم

خواهرانم:

فاطمه، مهشید و فرشته

سه فرشته عزیزی که عاشقانه محبت را بر من تمام کردند و در برابر وجود گرمشان زانوی ادب بر زمین مینهم و با دلی مالا مال از عشق و محبت بر دستانشان بوسه میزنم.

تقدیم ب تمام کسانی که افتخار شاگردیشان را داشته ام و تمام دوستانم و به پاس روز های خوب و پر خاطره ای که با هم داشتیم.

سپاسگزاری:

خداوند را شاکرم که نعمت اندیشیدن را در انسان را به ودیعه گذاشت تا بدان وسیله لحظه به لحظه از اسرار شگرف و شگفت جهان افرینش را پرده بردارد و خاشعانه در مقابل قدرت و مشیت الهی سر بر خاک ساید و هزاران سپاس ان ذات بی همتا را که بار دیگر سفره ی بی منتهای علم و دانش را در مقابل بنده اش گشود و امکان چشیدن طعم شیرین دوباره اموختن را ب وی عطا فرمود تا با عزمی راسخ

در مسیر پر فرازو نشیب معرفت گام بردارد

اکنون که در سایه الطاف الهی این پایان نامه با تمام رسیده است، بر خود لازم میدانم که مراتب سپاس و قدر دانی خویش را از راهنمایی و همکاری استاد ارجمند سرکار خانم دکتر لادن معین که در حین تحصیل و انجام این پژوهش از محضرشان گرفتم، نصایح ارزشمند نیکوشان درس آموز زندگیم بود و همیشه شاگردشان خواهم ماند، راضی‌مانه اعلام میدارم و بر دستان ارزشمندشان بوسه میزنم.

همواره از سرکار خانم دکتر کاترین فکری هم تشکر میکنم

ودراخر از دوست عزیزم استاد نسیمه احمدی تشکر میکنم که واقعا مرا راهنمایی کردند و زحمت زیادی را برای من متقبل شدند امیدوارم در تمام عرصه های زندگی موفق باشند

بررسی رابطه عزت نفس، شادکامی با انگیزه پیشرفت دختران پیش دانشگاهی شهرستان ایذه

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه عزت نفس، شادکامی و انگیزه پیشرفت دانش آموزان دختر اینک ر پیش دانشگاهی است بوده است. روش پژوهش حاضر همبستگی بود و جامعه آماری کلیه ی دانش آموزان دختر پیش دانشگاهی ایذه بوده اند که از بین آنها تعداد ۱۲۷ نفر به شیوه نمونه گیری خوشه ای به عنوان نمونه انتخاب شده اند.

ابزار پژوهش شامل پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت شادکامی آکسفورد و انگیزه پیشرفت هرمنس بود.

نتایج تحقیق با استفاده از روش همبستگی پیرسون ماتریس همبستگی و رگرسیون همزمان انجام گرفت و نتایج نشان داد که بین ابعاد شادکامی و انگیزه پیشرفت دانش آموزان رابطه معنا داری وجود دارد. ($p \leq .05$)، بعد حرمت خود بهترین پیش بینی کننده برای انگیزه پیشرفت است.

بین ابعاد عزت نفس با انگیزه پیشرفت رابطه معنا داری وجود دارد. ($p \leq .05$) و به ترتیب اولویت عزت نفس عمومی و عزت نفس شغلی بهترین پیش بینی کننده انگیزه پیشرفت بود.

بر اساس نتایج حاصله عزت نفس، شادکامی با انگیزه پیشرفت رابطه دارد و بعد حرمت خود از ابعاد شادکامی و بعد عزت نفس عمومی و شغلی می تواند پیش بینی کننده های انگیزه پیشرفت باشد.

کلید واژه ها: عزت نفس، شادکامی و انگیزه پیشرفت

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
۱-۱- مقدمه:	۲
۱-۲- بیان مسئله	۳
۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق	۶
۱-۴- اهداف تحقیق	۸
۱-۵- هدف کلی	۸
۱-۶- اهداف جزئی	۸
۱-۷- اهداف کاربردی	۸
۱-۸- فرضیه های پژوهش	۸
۱-۹- سوالات پژوهش	۹
۱-۱۰- تعاریف مفهومی	۹
۱-۱۰-۱- عزت نفس	۹
۱-۱۰-۲- شادکامی	۱۰
۱-۱۰-۳- انگیزه ی پیشرفت	۱۱
۱-۱۱- تعاریف عملیاتی	۱۱

۱۱-۱-۱-عزت نفس	۱۱
۱۱-۲-اشادکامی	۱۱
۱۱-۳-انگیزه ی پیشرفت	۱۲
فصل دوم	
۲-۱-مقدمه	۱۳
۲-۲-عزت نفس	۱۴
۲-۲-۱-عزت نفس درقرآن مجید	۱۴
۲-۲-۲-ابعاد عزت نفس	۱۵
۲-۲-۳-مولفه های اساسی عزت نفس	۱۵
۲-۲-۴-ماهیت عزت نفس	۱۶
۲-۲-۵-نظریات مرتبط با عزت نفس	۱۷
۲-۲-۶-نظریه ی مید	۱۸
۲-۲-۷-نظریه های عطف نفس	۱۹
۲-۳-۱-شادکامی به عنوان یک هیجان	۲۱
۲-۳-۲-تحلیل اسناد	۲۲
۲-۳-۳-تعریف شادکامی	۲۳
۲-۳-۴-شاخص های شادکامی	۲۴

۲۵.....	۲-۳-۵-دیدگاه شناختی و شادکامی.....
۲۶.....	۲-۳-۶-نظریه های شادکامی.....
۲۶.....	۲-۴-۱-انگیزه پیشرفت.....
۲۷.....	۱- انگیزه،معنا و اهمیت آن.....
۲۹.....	۲-۴-۲-نظریه های انگیزه.....
۲۹.....	۲-۴-۳- انگیزه پیشرفت.....
۳۱.....	۲-۴-۴-نظریه های انگیزه پیشرفت.....
۳۶.....	۲-۴-۵- ویژگی های رفتاری افراد با انگیزش پیشرفت بالا.....
۳۸.....	۲-۴-۶-سن و انگیزه پیشرفت.....
۳۹.....	۲-۴-۷-جنسیت و انگیزه ی.....
۴۰.....	۲-۴-۸-خانواده و انگیزه پیشرفت.....
۴۱.....	۲-۵-۱-پیشینه ی پژوهشی.....
۴۱.....	تحقیقات خارجی از کشور.....
۴۴.....	۲-۵-۲-تحقیقات داخلی.....
۴۸.....	۲-۵-۳-جمع بندی ونتیجه گیری.....

فصل سوم

۴۹.....	۳-۱-مقدمه.....
---------	----------------

- ۳-۲-روش پژوهش ۴۹
- ۳-۳-جامعه آماری، نمونه و شیوه ی نمونه گیری ۴۹
- ۳-۴-بزار جمع آوری اطلاعات ۴۹
- ۳-۴-۱-پرسشنامه عزت نفس:..... ۴۹
- ۳-۴-۲-پرسشنامه شادکامی آکسفورد..... ۵۰
- ۳-۴-۳-پرسشنامه انگیزه ی پیشرفت..... ۵۱
- ۳-۵-روش اجرا :..... ۵۲
- ۳-۶-روش تجزیه و تحلیل ۵۲
- ۳-۷-ملاحظات اخلاقی..... ۵۳

فصل چهارم

- ۴-۱-یافته های پژوهش..... ۵۴
- ۴-۲-یافته های توصیفی :..... ۵۴
- ۴-۳-یافته های مربوط به فرضیه های پژوهش ۵۴
- ۴-۴- یافته های توصیفی مربوط به متغیر های پژوهش..... ۵۵

فهرست جدول

عنوان

صفحه

۴-۴-۱-: فراوانی، میانگین، انحراف معیار، متغیرها..... ۵۵

۴-۴-۲-: فراوانی، میانگین، انحراف معیار، عزت نفس و خرده مقیاس ها..... ۵۶

۴-۴-۳-: فراوانی، میانگین، انحراف معیار متغیرها..... ۵۶

۴-۴-۴- رابطه بین ابعاد شادکامی و انگیزه پیشرفت..... ۵۷

۴-۴-۶-: رابطه بین ابعاد عزت نفس و انگیزه پیشرفت..... ۵۹

۴-۴-۷-سؤال اول پژوهش..... ۵۹

۴-۴-۵- : ضرایب همبستگی چند متغیری بین ابعاد شادکامی و انگیزه پیشرفت دانش آموزان را به روش

هم زمان نشان می دهد..... ۶۰

جدول ۴-۴-۶-: ضرایب همبستگی چند متغیری بین ابعاد عزت نفس و انگیزه پیشرفت دانش آموزان را

به روش هم زمان نشان می دهد..... ۶۲

فصل پنجم

۵-۱-مقدمه..... ۶۳

۵-۲-خلاصه پژوهش..... ۶۳

۵-۳-فرضیه اول..... ۶۳

۵-۴-فرضیه دوم..... ۶۴

۵-۶-سؤال اول..... ۶۶

- ۶۷.....سوال دوم. ۶-۷
- ۶۷.....محدودیت های پژوهش ۵-۸
- ۶۷.....پیشنهادات کاربردی ۵-۹.
- ۶۹.....پیشنهادات پژوهشی ۵-۱۰
- ۷۰.....منابع فارسی
- ۷۸.....منابع لاتین

فصل اول

کلیات

انگیزش مهمترین پیش نیاز یادگیری است. انگیزش قلب یادگیری است و یادگیری هدف آموزش است. انگیزش مایه ی جنبش انسان و عامل آغاز کننده، راهنما، سود دهنده و پایدارنده رفتار تا زمان دستیابی به هدف مطلوب است.

به طور کلی افراد دارای انگیزه پیشرفت احساس می کنند که بر زندگیشان تسلط دارند و از آن لذت می برند. آنها سعی می کنند عملکرد خود را بهبود بخشند و ترجیح می دهند کارهایی را انجام دهند که چالش برانگیز باشد و به کارهایی دست می زنند که ارزیابی پیشرفت آنها امکان پذیر باشند. یافته های بررسی های متعدد نشان می دهد که دانش آموزان ناموفق به دلیل نداشتن تجارب موفقیت آمیز کافی، توانائی ها و استعدادهای خود را منفی ارزیابی می کنند و میزان عزت نفس در چنین دانش آموزانی بسیار پائین است (کمپل، فر^۱ ۲۰۰۳). عزت نفس در حد ارزشی است که یک فرد برای خود قائل می شود (مهر^۲ ۲۰۰۳)

عزت نفس به منزله ی تأیید یا عدم تأیید فرد نسبت به خویشتن است و نشان می دهد که تا چه اندازه عزت خود را توانا، ارزنده و پر اهمیت می داند. (پپ^۳، 1996). عزت نفس می تواند بالا یا پایین باشد زمانی که خود ادراک شده و خودآرمانی با همدیگر هم تراز باشد از عزت نفس بالایی برخوردار است. بر عکس چنانچه خود آرمانی با خود ادراک شده تفاوت فاحش داشته باشد فرد از عزت نفس پایین برخوردار است (آلن گری^۴، ۱۹۹۹).

1-Campe&Fehrl

2-Mohr

3-Pope

4-Alengari

شادکامی ناشی از قضاوت و داوری انسان درباره ی چگونگی زندگی است . این نوع داوری از بیرون به فرد تحمیل نمی شود ، بلکه حالتی است درونی که از هیجان‌هایی از آن به شادکامی ذهنی یا احساس شادکامی تعبیر می شود .شواهد موجود گویای آنند که احساس شادکامی مولد انرژی ، شور و نشاط ، حرکت و پویایی است و همچون سپری میتواند انسان را در برابر استرسها و مشکلات محافظت و سلامت جسمی و روانی او را تضمین کند.

دانش آموزان به عنوان یکی از اجزای نظام آموزش و پرورش دارای ویژگی های روانشناختی و شخصیتی خاصی هستند . توجه نمودن به این ویژگی ها و دیگر عوامل جمعیت شناختی و نگرشی مؤثر در فرایند یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان ، همراه با تعامل سایر اجزاء نظام آموزشی در کنار یکدیگر می توانند نقش مؤثری در بهبود کیفیت آموزشی و پیشگیری از بروز آسیبهای روانشناختی و به تبع آن شکست تحصیلی در سالهای بعدی داشته باشد(فخاری و همکاران ، ۱۳۸۱). درمیان دوره های مختلف آموزشی دوره ی متوسط اهمیت شایانی دارد . این دوره برای اکثریت دانش آموزان ، آخرین مرحله آموزشی رسمی است(راسو کروکواسکی^۱، ۲۰۰۳).

بنابراین هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه عزت نفس و شادکامی با انگیزه پیشرفت دانش آموزان می باشد.

۲-۱- بیان مسئله

نیاز به پیشرفت یکی از نیازهایی است که توسط موری مطرح گردیده انگیزش پیشرفت تمایل فرد به رسیدن به اهداف شخصی تعیین شده است . یکی از انگیزش های مهم اجتماعی که رفتار آدمی را تحت تأثیر قرار می دهد، انگیزش پیشرفت است . به طور کلی افراد دارای انگیزش پیشرفت احساس می کنند که بر زندگی خویش کنترل داند و از آن لذت می برند .

رابینز^۱ (۱۹۹۳؛ به نقل از شهرکی مقدم، ۱۳۹۱) معتقد است که انگیزه پیشرفت، گرایش برای پیشی گرفتن از دیگر و تلاش برای دستیابی به موفقیت و پیشرفت با توجه به کلاس های مشخصی می باشد که انگیزه پیشرفت بالا دارند می خواهند کامل شوند و کارکرد خود را بهبود بخشند. آنان وظیفه شناس اند و ترجیح می دهند کارهایی انجام دهند که چالش انگیز باشد و به کاری دست می زنند که ارزیابی پیشرفتشان به گونه ای، خواه در مقایسه، پیشرفت دیگران یا خواه بر پایه کلاسهای دیگر نمی باشد آنان مسئولیت فردی را ترجیح می دهند و دوست دارند به گونه ای ملموس از نتایج کار خود آماده شوند. نمره های درسی شان خوب است در انجام کارها با کارشناسان و صاحبانظران را به همکاری با دوستانشان ترجیح می دهند. اگر کاری را در توان خود ببینند حاضرند تا اندازه ای دل به دریا بزنند و خطر کنند ولی در کارهای مانند شرط بندی در اسب دوان که نتایج کار کاملاً تصادفی است حاضر نیستند خود را به دست بخت و تصادف بسپارند (سیف، ۱۳۸۰).

مطالعه ی اعتماد به نفس و عزت نفس در دوره ی نوجوانی از دو جنبه حائز اهمیت است. اولین جنبه این که تحقیقات نشان داده شیوع برخی از اختلالات رفتاری و عاطفی در بین دانش آموزان که اعتماد به نفس و عزت نفس پائینی دارند، بالاتر از میانگین است (وینبرگ، گلد، ۱۹۹۴).

جنبه ی دیگر این که دانش آموزانی که اعتماد به نفس و عزت نفس بالاتری دارند در تکالیف مدرسه و پیشرفت تحصیلی موفق تر هستند. در اجتماعات درون مدرسه و اجتماع مشارکت بیشتری دارند، روابط بین فردی موفق تری دارند، به امر ورزش اهمیت بیشتری می دهند و از سازگاری عاطفی و اجتماعی بالاتری برخوردار هستند (قلی زاده و امینی، ۱۳۸۱). به نقل از جلالی و نظری عزت نفس از مؤلف های خود پنداره است عزت نفس به قضاوت های شخصی از ارزشمندی خود مربوط است.

¹ -Rabinz

² -Vinberg&Gold

عزت نفس زایده زندگی اجتماعی و ارزش های آن است و در تمامی فعالیت های روزانه انسان به نوعی جلوه گر بوده و به این شکل از مهم ترین جنبه های شخصیت و تعیین ویژگی های رفتاری انسان است (لارنس و آشفورد^۱، ۲۰۰۶).

عزت نفس یک عامل روانشناختی مهم و اثر گذار بر سلامت و کیفیت زندگی افراد به شمار می رود. با افزایش عزت نفس، احساس توانمندی و ارزشمندی در فرد به وجود می آید و تغییرات مثبتی همچون پیشرفت تحصیلی، افزایش تلاش برای کسب موفقیت، داشتن اعتماد به نفس بالا، همت بلند داشتن و تمایل به داشتن سلامت بهتر در فرد پدیدار تر می شود (وریس، مان و هاسمن^۲، ۲۰۰۴).

عزت نفس عبارت است از انگیزش نسبت به خود (رزنبرگ، ۱۹۶۵، کوپراسمیت^۳ ۱۹۶۷). عزت نفس ارزیابی خود در پرتو عقاید دیگران است و بر اساس فرایندهای عاطفی (خصوصاً احساس های منفی و مثبت درباره خود) تعریف شده است (براون^۴، ۱۹۹۳). پژوهش ها نشان داده اند اعتماد به نفس و عزت نفس پیش بینی کننده های خود برای انگیزش و پیشرفت تحصیلی هستند (مینوک^۵ ۱۹۹۴).

کشاورز وفائیان (۱۳۶۷)؛ به نقل از احتشام زاده و احدی و عنایتی، مظاهری و حیدری (۱۳۸۷). بین تحصیلات و جنسیت با شادکامی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، شادکامی پیامدهای مثبت بررسی سبک زندگی و موفقیت تحصیلی دارد و میل به انجام رفتارهایی که با موفقیت تحصیلی مرتبط هستند را افزایش می دهد بورلو^۶ (۲۰۰۵) شادکامی دارای ۳ جزء اصلی است: هیجان مثبت، رضایت از زندگی،

¹ -Iarense&Ashford

² -Ver,Miann&Hasman

³ -Coopersmit&Rozenberg-

⁴ -Bravon

5 .Minook

6-Borlo